

JB

Olsztyn, dnia 24 kwietnia 2016 r.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

PS-IV.431.5.30.2015.MK

Pani
Ewelina Chojnowska - Sawczyn
p.o. Dyrektora
Domu Pomocy Społecznej „Lili” w Golubiach

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 9a ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2015 roku, poz. 163 ze zm.) zwanej w dalszej części ustawą/ustawą o pomocy społecznej, rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz.U. Nr 61 poz. 543 ze zm.), zwanego w dalszej części rozporządzeniem w sprawie dps oraz upoważnienia nr FK-VI.0030.1204.2015 z dnia 23 listopada 2015 r. wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego, przeprowadzono w dniach 11, 14, 15, 16, 17, 29, 30 grudnia 2015 r. kontrolę kompleksową Domu Pomocy Społecznej „Lili” w Golubiach. Przedmiotem kontroli była ocena przestrzegania praw mieszkańców, jakości świadczonych usług, spełniania standardów określonych przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej oraz ocena zgodności zatrudnienia kadry z ustawowymi wymogami kwalifikacyjnymi.

Ustalenia zostały przedstawione w protokole z kontroli podpisanym przez Panią Dyrektora w dniu 18 marca 2016 r., do protokołu nie wniosła Pani zastrzeżeń.

Kontrola przeprowadzona została w Pani obecności. Ustaleń kontroli dokonano na podstawie analizy dokumentów, wyjaśnień i informacji udzielonych w związku z prowadzoną kontrolą przez Prezesa Mazurskiej Wspólnoty Gospodarczej Sp. z o.o. w Golubiach, pracowników jednostki oraz oględzin obiektu, rozmów z pracownikami DPS, jak również rozmów i obserwacji mieszkańców.

Stwierdzone w toku kontroli uchybienia i nieprawidłowości, ich zakres i skutki:

- Pani kwalifikacje zawodowe jako p. o. Dyrektora kontrolowanej jednostki są niezgodne z jednym z wymogów określonych w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, tj. nie posiada Pani specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej. Powyższe skutkuje brakiem realizacji postanowień ww. przepisu, o czym zostanie powiadomiony organ prowadzący DPS „Lili” w Golubiach odrębnym pismem.
- Dokumenty organizacyjne regulujące pracę DPS „Lili” w Golubiach wymagają

aktualizacji i ujednolicenia z obecnie obowiązującym stanem prawnym. Uchwała Walnego Zgromadzenia Mazurskiej Wspólnoty Gospodarczej Sp. z o.o. z dnia 24 maja 2013 r. zawiera zapis sprzeczny z art. 58 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej, co szczegółowo opisano na str. 4 protokołu. Z treści ww. uchwały wynika, że dom pomocy społecznej nie pokrywa opłat ryczałtowych i częściowej odpłatności do wysokości limitu ceny, przewidzianych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych". Powyższe skutkuje naruszeniem przepisów regulujących działalność domów pomocy społecznej tj. ustawy o pomocy społecznej, jak również wywiera niekorzystne skutki finansowe dla mieszkańców DPS „Lili” w Golubiach pozbawiając ich dopłaty do leków i materiałów pomocniczych.

- Liczba osób przebywających w DPS jest wyższa, niż liczba miejsc na jakie organ prowadzący jednostkę otrzymał zezwolenie wojewody. W dacie kontroli w DPS przebywało 97 osób. Powyższe skutkuje naruszeniem postanowień decyzji Wojewody Warmińsko - Mazurskiego z dnia 11 sierpnia 2011 r. zezwalającej na prowadzenie DPS dla 88 osób przewlekle psychicznie chorych.
- Umowy cywilnoprawne z mieszkańcami przebywającymi w DPS „Lili” na podstawie art. 65 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, zawierają postanowienia niezgodne z brzmieniem art. 63 ust.1 ww. ustawy, który stanowi, że mieszkaniec domu, a także inna osoba obowiązana do wnoszenia opłat za pobyt w domu pomocy społecznej, jeżeli mieszkaniec domu przebywa u tej osoby, nie ponoszą opłat za okres nieobecności mieszkańca w domu nieprzekraczającej 21 dni w roku kalendarzowym. Umowy zawierają zapis następującej treści: „jeżeli pobyt w szpitalu lub inna czasowa nieobecność na terenie DPS „Lili” w Golubiach trwa powyżej 14 dni zleceniobiorca od opłaty całkowitej odlicza koszt wyżywienia za czas nieobecności – począwszy od 15 dnia”. Wskazany zapis w umowie narusza prawa mieszkańców do otrzymania zwrotu opłaty za czas nieobecności w domu nieprzekraczającej 21 dni w roku kalendarzowym.
- Liczba pracowników socjalnych zatrudnionych w DPS „Lili” jest niezgodna z § 6 ust. 2 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 r., poz. 964). Stwierdzona nieprawidłowość skutkuje brakiem realizacji postanowień ww. przepisu rozporządzenia.
- W 1 przypadku osoba zatrudniona na stanowisku opiekuna posiadała zakres czynności pokojowej, niezgodny z zajmowanym przez nią stanowiskiem. Nieprawidłowość nie wiąże się z innymi skutkami, jak tylko skutkiem formalnym.
- Wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno - opiekuńczego DPS „Lili” w Golubiach jest niezgodny ze wskaźnikiem określonym w § 6 ust. 2 pkt 3 lit. c rozporządzenia w sprawie dps. W dacie kontroli przy liczbie mieszkańców 97 - wynosił 0,43. Zgodnie z ww. przepisem wskaźnik zatrudnienia powinien wynosić 0,5. Brak

realizacji powyższego standardu zatrudnienia skutkuje nie realizowaniem postanowień rozporządzenia.

- W 9 pokojach naruszono standardy powierzchniowe, określone w § 6 ust.1 pkt 3 lit. b rozporządzenia w sprawie dps, z tego w 2 pokojach naruszono również standardy dotyczące ilości osób zamieszkujących w pokojach. W 2 pokojach 4 osobowych zamieszkiwały osoby sprawne ruchowo. Powyższe skutkuje naruszeniem praw mieszkańców do pobytu w warunkach zgodnych z przyjętymi standardami, określonymi w ww. rozporządzeniu.
- W pokojach mieszkalnych stwierdzono braki w wyposażeniu, co narusza przepis § 6 ust. 1 pkt 3 lit. c rozporządzenia w sprawie dps, jak również uszkodzenie ścian, co narusza przepis § 6 ust.1 pkt 5 rozporządzenia. Dwie łazienki nie były przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, co narusza przepis § 6 ust. 1 pkt 4 lit. b ww. rozporządzenia. Powyższe skutkuje naruszeniem praw mieszkańców do pobytu w warunkach zgodnych z przyjętymi standardami, określonymi w ww. przepisach.
- DPS „Lili” nie pokrywa opłat ryczałtowych i częściowej odpłatności do wysokości limitu ceny, przewidzianych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, czym narusza przepis art. 58 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej. Powyższe skutkuje niewypłacaniem należnych mieszkańcom dopłat za zakupione leki i materiały pomocnicze.
- Kolacja wydawana jest w godz. od 17³⁰ do 19³⁰, co narusza przepisy § 6 ust. 1 pkt 6 lit. c rozporządzenia w sprawie dps, z którego wynika, że ostatni posiłek powinien być wydawany nie wcześniej niż o godzinie 18⁰⁰. Powyższe skutkuje brakiem realizacji postanowień określonych w ww. przepisie.
- Obsługą systemu grzewczego włącznie z przeglądami, zajmują się dwaj wyznaczeni pracownicy zatrudnieni na stanowisku pokojowy. Obaj mężczyźni nie posiadają uprawnień do palenia w kotłach centralnego ogrzewania. Z analizy grafików pracy ww. pracowników obsługujących piec CO, wynika, że pracują oni w godzinach 7⁰⁰ – 19⁰⁰, co powoduje, że w godzinach nocnych nie ma osób odpowiedzialnych za palenie w piecu. Na podstawie informacji uzyskanych od mieszkańców i pracowników domu stwierdzono, że budynek DPS jest niedograny, w godzinach wieczornych i nocnych panuje chłód. Powyższe skutkuje naruszeniem praw mieszkańców do pobytu w warunkach zgodnych z przyjętymi standardami.
- 2 pracowników DPS zatrudnionych na stanowisku pokojowych nie wykonuje pracy zgodnie z zakresem czynności, faktycznie wykonując prace ogólnobudowlane oraz obsługując systemy grzewcze DPS. Powyższe stanowi naruszenie przepisów prawa pracy.
- Terapeuta zajęciowy poza zaplanowanymi formami terapii zajęciowej, nadzoruje wyrób papierosów przez mieszkańców na ich potrzeby, prowadzony w pracowni terapii

zajęciowej. Powyższe nie jest żadną z form zajęć rehabilitacji społecznej, o których mowa w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie zajęć rehabilitacji społecznej w domach pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi (Dz. U. z 2014 r. poz. 250), ani też żadną z form terapii zajęciowej wynikającej z Indywidualnych Planów Wsparcia Mieszkańców DPS „Lili” w Golubiach. Powyższe skutkuje wykorzystywaniem czasu pracy terapeuty niezgodnie z zakresem obowiązków, jak również wykorzystaniem pracowni terapeutycznej niezgodnie z przeznaczeniem.

- W DPS miały miejsce co najmniej trzy przypadki nakłaniania mieszkańców DPS do wykonywania nieodpłatnie prac remontowych zabytkowego obiektu, należącego do właściciela DPS. Powyższe narusza prawa mieszkańców do wolności, godności i poczucia bezpieczeństwa, o czym stanowi art. 55 ust. 2 ustawy.
- W działającym na terenie DPS sklepiku z artykułami spożywczymi sprzedaż prowadzona jest przez pracowników merytorycznych DPS tj. terapeutę, rehabilitanta, psychologa, pracowników socjalnych oraz p.o. dyrektora. Powyższe skutkuje wykorzystywaniem czasu pracy ww. niezgodnie z zakresem ich obowiązków.
- Środki pieniężne mieszkańców odprowadzane są na wyodrębniony pomocniczy rachunek bankowy prowadzony na zlecenie podmiotu niepublicznego, prowadzącego DPS przez Bank Spółdzielczy w Elku, Oddział w Kalinowie. Dodatkowo część środków pieniężnych 29 mieszkańców DPS „Lili” przechowywana jest na lokacie terminowej, która została założona na nazwisko prezesa podmiotu prowadzącego dom pomocy społecznej. Prezes jako jedyny jest uprawniony w banku do wypłaty środków zgromadzonych na ww. lokacie. W dokumentacji ww. 29 mieszkańców prowadzonej przez DPS brak jest oświadczeń, w których wyraziliby zgodę na założenie lokaty z ich środków pieniężnych. Trzech mieszkańców posiadających środki na ww. lokacie, z którymi przeprowadzono rozmowę nie miało wiedzy na temat lokaty, jak również posiadanych środków pieniężnych. Wobec 2 spośród ww. 3 osób toczy się postępowanie o ubezwłasnowolnienie. W przypadku 1 mieszkanki, której środki pieniężne są przechowywane na ww. lokacie nie było możliwości nawiązania żadnego kontaktu, z uwagi na jej stan psychofizyczny. W jej aktach widnieje informacja, że syn złożył wniosek o ubezwłasnowolnienie, jednakże p.o. Dyrektor DPS w dacie kontroli nie posiadała informacji, na jakim etapie jest ten proces. Powyższe skutkuje naruszeniem postanowień § 9 pkt 5 Regulaminu w sprawie postępowania z depozytami wartościowymi w DPS „Lili” w Golubiach stanowiących, iż mieszkańcy posiadający znaczne sumy środków pieniężnych powinni mieć założone indywidualne rachunki oszczędnościowo – rozliczeniowe w dowolnych bankach lub bankach wybranych przez opiekuna prawnego bądź kuratora (w przypadku osób ubezwłasnowolnionych częściowo lub całkowicie). Ponadto na podstawie zestawienia gotówki z depozytów mieszkańców przechowywanej w sejfie, sporządzonego przez p.o. Dyrektora jednostki stwierdzono, iż stan gotówki przekraczał kwotę określoną w § 9 pkt 2 ww. regulaminu.

Powyższe skutkuje naruszeniem postanowień § 9 pkt 2 regulaminu w sprawie postępowania z depozytami wartościowymi w DPS „Lili” w Golubiach.

- Postępowanie odnośnie pozostawionych środków pieniężnych po zmarłych mieszkańcach DPS „Lili” było niezgodne z przepisami ustawy z dnia 18.10.2006 r. o likwidacji niepodjętych depozytów (t. j. Dz. U. z 2006 r. Nr 208, poz. 1537 ze zm.). Informacja o depozycie pozostałym po zmarłym mieszkańcu przekazywana była rodzinie tylko w formie ustnej. W aktach 8 mieszkańców zmarłych w okresie objętym kontrolą, nie było żadnej korespondencji z członkami rodziny zmarłego. Powyższe skutkuje nierealizowaniem przepisów ustawy o likwidacji niepodjętych depozytów oraz postanowień Regulaminu w sprawie postępowania z depozytami wartościowymi w Domu Pomocy Społecznej „Lili” w Golubiach funkcjonującego w kontrolowanej jednostce, ponadto powoduje gromadzenie przez DPS depozytów po zmarłych mieszkańcach.

Osobą odpowiedzialną za powstanie stwierdzonych nieprawidłowości jest p.o. dyrektor jednostki. W związku z powyższym, działając w oparciu o art. 128 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, wnoszę o podjęcie przez Panią stosownych działań mających na celu ich wyeliminowanie oraz o niezwłoczną realizację następujących zaleceń:

1. Dokonać zmian w regulaminie organizacyjnym i uchwale Walnego Zgromadzenia Mazurskiej Wspólnoty Gospodarczej Sp. z o.o. z dnia 24 maja 2013 r. Dostosować zapisy w ww. dokumentach do obowiązujących przepisów prawa. Po zatwierdzeniu przez organ prowadzący przedłożyć organowi nadzoru.
2. Zaprzestać przyjmowania mieszkańców do Domu Pomocy Społecznej „Lili” w Golubiach ponad stan wynikający z wniosku, w oparciu o który została wydana decyzja. Liczba mieszkańców Domu nie może być większa niż liczba miejsc wskazana w zezwoleniu Wojewody Warmińsko – Mazurskiego z dnia 11 sierpnia 2011 r., zgodnie z którą dom jest przeznaczony dla 88 osób przewlekłe psychicznie chorych.
3. Dokonać zmiany zapisów w umowach z mieszkańcami DPS „Lili”, dotyczących zwolnienia z opłat za okres nieobecności mieszkańca w domu, uwzględniając przepisy art. 63 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.).
4. Zwiększyć wymiar etatów dla pracowników socjalnych, tak aby spełnione zostały wymogi określone w przepisach § 6 ust. 2 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 r., poz. 964).
5. Przestrzegać zasady, aby każdy pracownik posiadał zakres obowiązków zgodny z zajmowanym stanowiskiem, a pracownicy zatrudnieni w DPS „Lili” wykonywali obowiązki zgodnie z zakresem czynności obowiązującym na danym stanowisku.

6. Niezwłocznie zapewnić w DPS, wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno – opiekuńczego, określonego dla tego typu domu zgodnie z § 6 ust. 2 pkt 3 lit. c rozporządzenia w sprawie dps.
7. Dostosować warunki mieszkaniowe w pokojach wieloosobowych do wymogów standardu pod względem powierzchni i liczby osób w nich zamieszkałych, określonych w § 6 ust. 1 pkt 3 lit. b, zgodnie z którym pokój wieloosobowy ma powierzchnię nie mniejszą niż 6 m² na osobę, a w przypadku osób poruszających się samodzielnie przeznaczony jest dla nie więcej niż trzech osób.
8. Dostosować warunki mieszkaniowe w pokojach wieloosobowych do wymogów standardu pod względem wyposażenia, określonych w § 6 ust. 1 pkt 3 lit. c rozporządzenia w sprawie dps oraz wykonać niezbędne remonty, aby pomieszczenia dps były estetyczne, zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 5 ww. rozporządzenia. Łazienki dostosować do potrzeb osób niepełnosprawnych zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 4 lit. b ww. rozporządzenia.
9. Zweryfikować i uregulować mieszkańcom, którzy ponieśli opłaty za leki oraz materiały pomocnicze, opłaty ryczałtowe i częściową odpłatność do wysokości limitu cen, przewidzianych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, o których mowa w art. 58 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej. Bezwzględnie przestrzegać ww. przepisu.
10. Kolację wydawać nie wcześniej, niż od godziny 18⁰⁰, zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 6 lit. c rozporządzenia w sprawie dps.
11. Zapewnić całodobową obsługę pieców CO. Zadbać o dogrzanie budynku DPS „Lili” szczególnie w sezonie jesienno – zimowym, aby mieszkańcy przebywali w warunkach odpowiadających godności człowieka, zgodnie z art. 55 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej.
12. Przestrzegać zasady, aby pomieszczenia terapii zajęciowej były wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Zajęcia terapeutyczne prowadzić zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie zajęć rehabilitacji społecznej w domach pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi (Dz. U. z 2014 r. poz. 250).
13. Zaprzestać nakłaniania mieszkańców DPS „Lili” do wykonywania nieodpłatnie prac remontowych.
14. Środki pieniężne mieszkańców przechowywać w bezpieczny sposób, zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 3 lit. h rozporządzenia w sprawie dps, tak aby przypisanie kwot deponowanych środków finansowych następowało oddzielnie w stosunku do każdego mieszkańca.

550

W przypadku mieszkańców, którzy nie są w stanie samodzielnie gospodarować środkami finansowymi, w porozumieniu z członkami rodzin, podjąć działania ukierunkowane na ustanowienie przez sąd rodzinny i nieletnich kuratora do prowadzenia ich spraw finansowych.

15. Podjąć intensywne działania w zakresie likwidacji depozytów po zmarłych mieszkańcach Domu, zgodnie z Ustawą z dnia 18 października 2006 r. o likwidacji niepodjętych depozytów (Dz. U. Nr 208, poz. 1537 ze zm.). Informować na bieżąco organ nadzoru o podejmowanych działaniach przez Dom w zakresie likwidacji niepodjętych depozytów.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność jednostki oceniono negatywnie.

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, w terminie 30 dni jest Pani zobowiązana do powiadomienia o sposobie wykorzystania uwag i realizacji zaleceń.

Jednocześnie informuję, że w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń odnośnie uwag i zaleceń zawartych w tym wystąpieniu.

VOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojecki

Edyta Puzio
GŁÓWNY SPECJALISTA

DYREKTOR
Wydziału Polityki Społecznej
w/z
Joanna Rozłowska
Kierownik Oddziału

7

debiorem

25.04.2016r. *Ewelina Ogińska-Szymaj*

100

100

100